

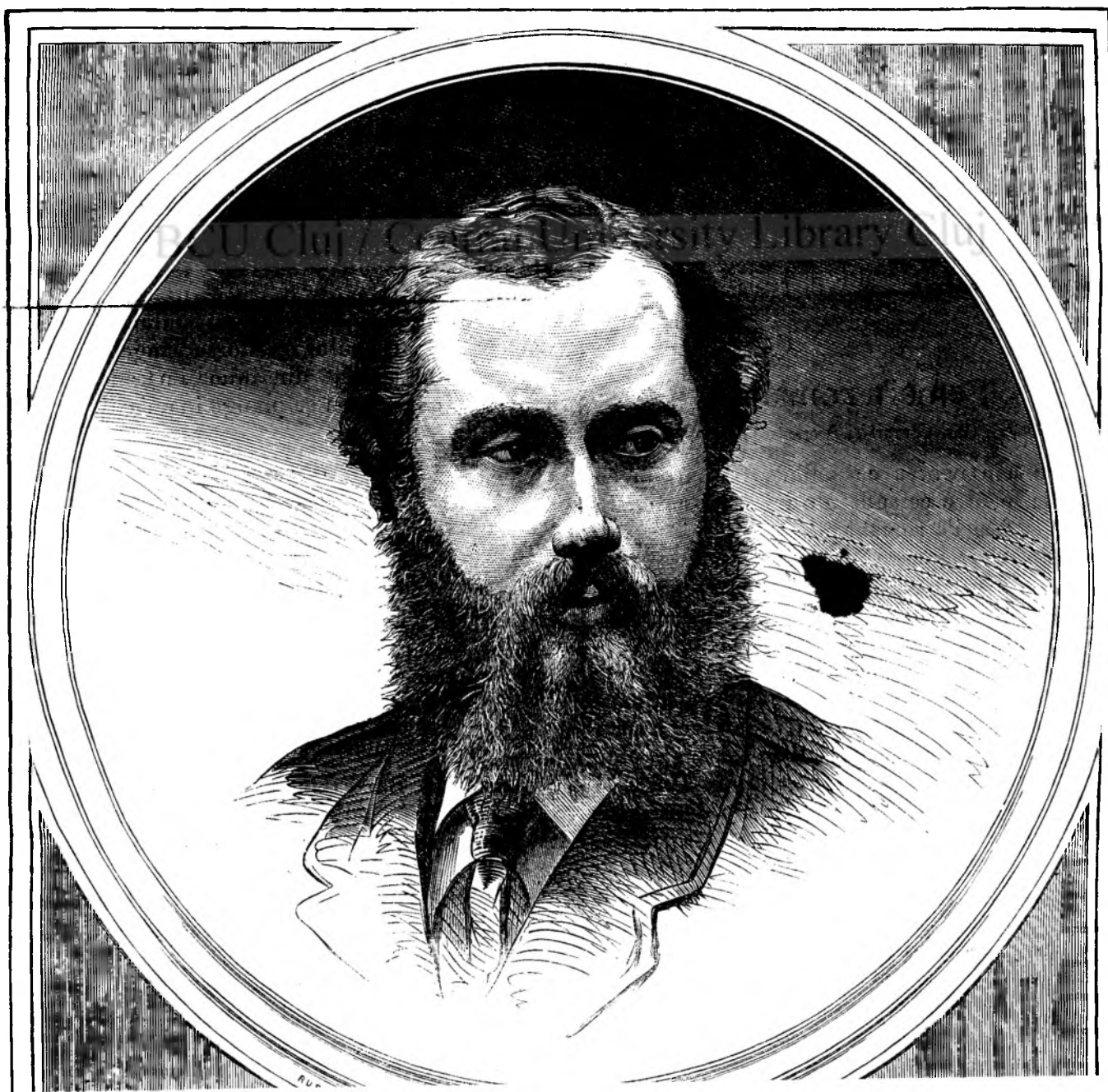
Pesta 26 decemvre. (7 januaru.)

Va esi dominec'a. | Redact. : strad'a arborelui verde nr. 40.

Nr. 52.

Anulu VII, — 1871.

Pretiuu pe anu 10 fl., pentru Roman'a 2 galbeni.

Principele de Wales.

Flegmaticulu poporu englesu in septemanele trecute erá in iritatie continuá. Clironomulu, principele de Wales, se aflá in o bóla periculósa, de care numai ca prin minune scapá.

De si principele nu se bucura de o popularitate mare, din cauza cá dinsulu duce o viétia de Don Juan, totu si ffi Albionului devenira pré ingrigitu din caus'a bólei sale, pentru cá in casulu mortii lui, pe tronu avea sê urmeze fiulu seu de siepte ani, si astu-felu trebuiá a i se dá o regintia, si acést'a ar fi causatu mari turburári politice in tóta tiér'a.

Acuma principele se afla mai bine, si sub durat'a bólei sale si contrarii lui i iertara escesele din tineretie, — cu atátu mai vêrtosu, cá-ci frumosuln seu talentu promite englesiloru a devení unulu dintre cei mai eminenti domnitori ai loru.

Principele de Wales fu nascutu in 9 nov. 1841. In 10 martiu 1863 si-a luat de socia pe Alesandra, fiic'a regelui danesu Cristianu IX. Acésta casatoria pan'acuma fu binecumentata cu cincí prunci, dintre cari celu mai mare, in casu de mórte succesorulu parintelui seu, Albertu Victoru, fu nascutu in 18 jan. 1864.

Femei'a romana.

(Din „Doruri si Sperantie.“)

Nu sciu pentru ce anim'a mi-palpita cu violintia, pentru ce sufletulu mi se misca candu cugetu la femei'a romana?

Ce-i detorescu eu? *Viat'a.*

Ce a facutu ea? *Am datu Romanismulu.*

Femei'a romana este una aparintia rara, e mai multu de cátu una femeia. Anim'a ei e unu tesauru nesecatu de amoru, de abnegatiune, de curagiu si devotamentu; gur'a ei de canta, de vorbesce ori de scruta, contine numai melodía, elocintia si dulcétia. Déca ar poté vorbí bravii lui Mihaiu, lui Stefanu, Horia si Iancu, ni-aru spune, cá *femei'a* li-a datu sarutulu de eroi.

Femei'a romana fu paladiulu natiunalitátii nóstre; ea a nutritu, a conservatu si aperatu sentimentulu patriei, alu rasei, alu unirii: sentimentulu Romanismului. Ea prin vifornulu seculiloru ni-a conservatu memori'a patriemama, memori'a suroriloru din apusu, cá-ci ea a cantatu si canta:

„Fruindia verde lacrimióra,
Am avutu o sorióra
Iubitória, cantatória,
Nascuta la focu de sóre.
Vai de mine, vai de ea!
Din copilarí'a mea
Ochi cu dins'a n'am mai datu,
Timpulu greu ne-a apesatu.

Éca in câte-va viersuri cuprinsa una in-tréga istoria. Roman'a inse nu despera, ea are presintimentulu vinitoriului, anim'a-i spune, cá va vedé pe soru-sa, va convení cu ea, si se voru uní:

„Dar de-a fi ori ce va fi,
Sorióre noi vomu fi,
Cá 'n noi dorulu nu mai tace,
Sangele apa nu se face.
Dóue animi sorióre
Sunt ca radie ardiétorie,
Ce din sóre veselu plecu
Si prin neguri dese trecu,
Si in aeru ratecescu
Si-apoi ér se intelnescu!
Viersu de sora, viersu de frate
Trecu otara departate
Si s'aduna, se 'mpreuna
Ca si dóue radie 'n luna.“

Besarabian'a. Besarabia, asta cósta rupta din corpulu Romaniei, nici *cnut'a*, nici alta tortura muscaléscá nu a potutu-o face sê-si uite originea sa. Roman'a besarabiana fu si este sentinel'a neadormita a Romanismului. Ea sufere, *cnut'a* barbarului i-a storsu sangele, dar nu i-a potutu smulge din anima imaginea Romaniei, cá-ci éca cum se plange in un'a din doinele sale:

„Fruindia verde de pelinu,
Tu straina eu strainu,
Amendoi ne potrivimu,
Hai in codri sê traimu,
Haide 'n codri Bicului,
Pe marginea Prutului,
Sê ne facemu bordeiasiu
Cu usciorii de cirasiu
Si cu patulu de macésiu:
Candu vomu vré ca sê dormimu
Inde parte s'audímu,
Bucinele pastoresci
Din campii moldovenesci.

Sermana Besarabiana! tu preferi a traí in padure cu férale selbatece, numai s'audi accentele limbei romane. Éca cultulu, éca idolatrí'a limbei!

Nobila femeia, fia ca sê vina timpulu candu sê n'ai lipsa a merge in codri, ci s'audi in valile scumpei Besarabie pretotindeni divina limba ce o iubesci atátu de multu!

Besarabian'a este sublímá candu dá lectiune de Romanismu.

Dragu mi-a fostu drumu ntr'acóce
 Si n'am pentru cine-lu face!
 Puiculiti'a ce-am iubit
 Díce cá m'am muscalitu,
 Si-mi vorbesce dusmanesce
 De pe malu candu me privesce;
 Si-mi totu díce: *fugi de parte*
 Cá de mine tu n'ai parte!
 Candu erai *Romanu curatu*
 Sufletulu meu ti l'am datu,
 Dar de candu te-ai *cazacitu*
 Esti ca *Draculu de uritu*."

Macedo-Roman'a. In Romelia, in Macedo-
 nia, in Dacia aureliana cine a conservatu sa-
 crulu focu alu Romanismului? *Femei'a*. Déca
 la pólele si pe culmile Pindului mai resuna ac-
 cente romanesci o detorimu femeii. Macedo-
 Roman'a maltratata de barbarulu asiaticu, in-
 celata de proverbial'a perfidia greca, ca copi-
 lulu ce cêrca sinulu mamei, se întórce spre
 Romani'a. Ea e peste Dunare, dar pe malulu
 cestalaltu vede unu Romanu, ea atunci i
 striga:

Fâ baditia piêtr'a 'n díce
 La estu malu curendu de-ai trece,
 Cá suntemu de *soiu romanu*
 Nu suntemu de nému paganu.
 Despica Dunarea 'n dóue,
 Sê facemu iubire nóua!"

~~Femei'a din Romani'a libera de adi a nas-~~
 cutu pe acei eroi cari sunt o gloria eterna a
 Romaniloru si orgoliulu speciei umane. Ací mi
 se presinta trei figuri mari:

Elena. *Elen'a* cea mai mare mama, regin'a
 mameloru, care inchide portile dinaintea fiului
 ranitu si invinsu spre a nu-i le deschide de-
 câtu candu rentórna incununatu cu laurii vic-
 toriei. Ea a fostu si va remané glori'a rasei
 omenesci.

Flóre. *Flóre*, démn'a consórte a lui Mihaiu,
 femeii care insocí pretotindeni pe divinulu
 Erou, si care-si are partea sa la bravurele ma-
 relui asasinatu.

Rucsandra. *Rucsandra*, fic'a lui Vasile Lu-
 pulu, pe candu fortaréti'a Némtiu erá asediata
 de Sobieschy, se luptà ca eroina. Capitulandu
 plaesii, ea n'a voitu sê parasésca cetatea, ci a
 preferitu a fi ucisa.

Ardelén'a. Dar Romana transilvana nu a
 facutu nimicu pentru Romanismu? S'o ascul-
 tâmu, ea ni respunde:

„Frundia verde polomida
 Plina-i tiér'a de omida . . .
 Mei copii, copii Romani,
 De-aveti sufletu, de-aveti mani.
 Hai cu lelea la plivitu,
 La plivitu, la curatítu!

Cine are pusca grea,
 Puna siepte glonti in ea;
 Cine are toporu mare,
 Scóta-mi-lu la focu de sóre;
 Cine are barda mica,
 Faca-i buz'a subfírca:
 Candu s'a rapedí prin glóte
 Se deie sarutu de móрте!
 Eu n'am pusca, n'am secure,
 Nici maciuca din padure,
 Dar câti dinti eu am in gura
 Sunt facuti pe muscatura,
 Câte degote la mâni
 Sunt totu latiuri de pagani."

Roman'a ardeléna a intrecutu si pe Spar-
 tane si pe Cartaginese. Intrebati pe unguri, ei
 ve voru spune cine e femeii ardeléna. Déca ar
 poté vorbí honvedii lui Hatvany, ei v'aru spu-
 ne câtu e de greu bratiulu femeii romane.

Pelagia Rosia. Podulu Bolfului, Buciumulu
 vorbescu si adi trecatoriloru despre bravur'a
 femeii romane, despre *Irina Macarei* coman-
 dant'a a 300 de Romani. In 12 martiu 1848,
 spre Marisielu inaintau 1600 honvedi. Toti Ro-
 manii capaci a portá o arma se intrunira spre
 a combate pe inamicu. Ei erau pucini la nu-
 meru; atunci *Pelagia Rosia* formà una compa-
 nia de femei, se asiedià pe muntele Grohotu,
 pe candu fiulu ei, centurionulu conducea sate-
 nii. Femeile cu pelarie barbatesci incalecara,
 se suira pe munte in ordine, luara o positiune
 in câtu erau nevediate de unguri, ér Pelagia
 standu pe unu piscu observà miscârile inimi-
 cului si si-croí planulu bataliei. Ungurii s'a-
 propia, comandantés'a dâ semnalulu suflandu
 in cornu. Amazonele Carpatiloru se ivescu de
 pretotindeni, striga, amenintia, se punu in mis-
 care. Acest'a fu semnalulu pentru barbati ca
 s'atace si ei. Deodata barbati si femeile neva-
 lira a supra carnef, i adusera in confu-
 siune, i batura. T unguri remasera mor-
 ti, intre cari unu , 100 se inecara in
 Somesiulu-rece.

O femei sê fiti binecuventate!
 Acest'a fu Roman'a trecutului.

I. C. Dragescu.

Suspine.

I.

Cucule din lemnu domnescu,
 Ce canti doru caroru iubescu?
 Mi-ai cantatu câ voiu traí,
 Cu badea me voiu iubi;
 Dar in daru alu teu cantatu,
 Câ-ci baditi'a m'a uitatu!

Cucule din lemnu domnescu
Nu-mi cantá sê mai traescu!!

II.

Frundia verde de mohoru,
Mei baditia badisoru,
Te uitasi de-alu mandrei doru,
Ambli sér'a 'n siediatori,
Si rentorci in dalbe diori,
Si porti bade péna verde
Sê fii dragu ori cui te vede,
Si porti péna de bujoru,
Ca sê fii dragu toturoru.
Dara lasa vei vedé
Ce-a ajunsu dragostea mea;
Sê dea bade Ddieu
Ca sê plangi de dorulu meu,
Cum am plansu si eu d'alu teu!!

III.

Eu departe, tu departe,
Multa lume ne desparte,
Codri multi ne despartiescu,
Dealuri multe ne oprescu,
Dara dorulu pentru tine
Trece codrulu pan' la mine,
Peste dealuri inca vine,
Nu am stare, nu am pace,
Nu sciu Dómnue ce me face?
Câ-ci viéti'a-mi fara tine
Trece 'n plansu si in suspine,
D'ai vedé a mea dorere
Te-ar patrunde négr'a gele,
Si-ai veni baremi odata,
Dar ai anima de pétra.

Vai baditia, B...
Nu te temi de Ddieu,
C'ai avutu unu doru iubitu,
Dar te-ai dusu, l'ai parasitu,
Si de doru a vesceditu;
Sci-me bade Ddieu
D'am calcatu cuventulu teu,
Dar baditia vei vedé:
Te-a bate credint'a mea,
Dóue budie subtírele
Sarutârile din ele
Si dulci dragostele mele!

V.

Plange sufletulu in mine
Pentru dorulu dupa tine,

Anim'a mi se topesce,
Tineréti'a-mi vescediesce,
Si viéti'a-mi fara rendu
Se apropia de mormentu.
Déca ar fi de asiu mori,
Numai un'a asiu dori:
D'ar veni badea plangêndu,
Ca sê caute-alu meu mormentu,
Sê resara érba mare
Pe mormentu si pe carare,
Si ca sê o culce ventulu
Ca sê nu-mi afle mormentulu,
Nu planga elu dorulu meu,
Candu mai multu n'oiu plange eu!

Vasiliu Budescu.

Franciscu si Anna.

— Novela anglesa. —

(Fine.)

Pe Franciscu lu-urmara mai multi ómeni, provediuti cu instrumente de aperare. Dandu insu-si esemplu de jertfire, descinse in baia, unde incungiurá si baricadá foculu cu petrii. Arderea se estinse in mesura multu mai mica decâtu cum credea, inse coridórele incepeau a se urluá. In urma le succese a strabate la loculu unde se aflau cei periclitati. Multi morisera, ér despre altii erá securu câ nu se voru mai poté vindecá de ranele loru; dar totu-si, baremi sciea sórtea toturoru, afara de a unei persóne...

Si acést'a persóna erá — Ann'a!

VI.

Nimene nu sciea ce s'a intemplatu cu Ann'a, si indesiertu a totu intrebatu Franciscu despre sórtea nefericitei copile, pentru care ardea in peptulu seu atát'a simtiu de gratitudine si inclinatiune. Numai atát'a scieau câ a lucratu in ocn'a rezervata copíloru. Franciscu cu atát'a energiá a respinsu presupunerea, câ dóra dins'a si-ar fi aflatu mórtea in flacari, încátu nimenea nu cutezá a o mai face acést'a. Scrutarea a urmatu fara intrerumpere. Dupa trecearea a patru díle sperarea lucrasiloru scadea si Franciscu inca observá stingerea celei din urma schintei de sperantia. Déca o ar fi si crutiatu foculu, totu-si ar fi trebuitu sê móra de fóme. Nici miculu copilasiu a lui Tom nu sciea nimicu siguru, numai atát'a a potutu descoperí, câ: Ann'a impreuna cu multe amice ale sale aveau datin'a de a-si pune cosiarca cu nutrimente sub stanc'a escrescuta in o pescera

Craciunulu in Alsacia.

parasita. Miser'a de ea pôte câ s'a têraitu acolo, unde a potutu aflá baremi mancare si apa.

Lucy s'a invoitu tare bucurosu, ca mergêndu Jack cu Franciscu in baie, sê-i servêscă acestuia de conducatoriu. Jack nu s'a insielatu. In urma au ajunsu la tînta si sub petrile de granitu au si descoperit'o apertura, care formá trecerea la loculu, unde nefericit'a copila, prin torturele starei sale infioratórie, dóra s'a despoiatu de acêsta viétia atátu de placuta totroru.

Totu momentulu e scumpu. Ajutoriulu care pôte câ acum o ar poté salvá preste unu quartu de óra, pôte sê fie inutilu. Franciscu rogà pe Jack, ca sê intre in pescer'a, in care numai unu copilasiu potea penetrá. Jack plange; dara nu cutéza a se espune unui periculu nou, reiépta aurulu si tóte promisiunile.

— Asié dara, — strigà Franciscu infuriatu de atát'a lasítate, — voiú intrá eu!

Si se provediú cu instrumintele necesarii pentru ca sê póta latí pescer'a, déca tocmai va fi de lipsa spre a intrá in launtru. De o suta de ori e aprópe de a fi inadusítu, de o suta ori trebuie sê-si stringa peptulu la pamentu, pana candu stancele pe sub cari se têraia i sfartica spatele si umerii; dar audaci'a dinsului, si folosirea intielépta a instrumintelu lu-ajutorara in taiarea drumului. Murmurulu unei mici ape in urma lu-incunoscintia câ e la loculu desemnatu. Anim'a i palpitá cu taría. Momentulu e decidietoriu.

Déca Ann'a nu e nici aici, e perduta tóta sperarea. O strigà mai adese-ori pe nume, dar nici unu respunsu. O muta tremurare lu-cuprinse si singuru cugetulu, câ dóra zace ametíta i mai da sperare.

Grabesce a aprinde lampa dusa cu sine si privesce in giuru. Bai'a e gura unu strigatu de bucuría. Franciscu se apropie de Ann'a si grabesce la ea. Nefericit'a díacea la pamentu fara consciinti'a de sine. Langa o carte si lampa stinsa. Miser'a de ea scrise se pe tablele cartii urmatóriele: „Pentru mine nu te intristá, bunulu meu parinte; ultimele mominte mai sunt indereptu din viéti'a mea, fia santíte spre a glori ficá pe Domnedieu. Jenny, cugeta mai adese-ori la elu decátu cum am cugetatu eu, si nu parasí pe nefericitulu nostru parinte!“

Franciscu, cu ochii plini de lacrimi, s'a nevoitu a aduce la viétia pe misera copila si i-a tornatu in gura doi picuri din o anumita beutura de potere medicamentala, care nici nu a remasu fara rezultat.

Multiamita nutremintelu, cari le puse in

loculu acest'a, ea si amicele ei, Ann'a nu a avutu de a suferi aci atát'a decátu pôte fi frica.

— Tata!... misera Jenny!... Franciscu! ... unde-su ei?...

Acestea i fura primele cuvinte.

— Éra-si i vei vedé, si eu-su aici! — díse Franciscu resplatitu pentru sacrificiulu seu, cu amintirea numelui. Audacia, audacia! Esti salvata! Singuru eu am potutu strabate la tine... Vinu intru ajutoriulu teu si preste câte-va óre éra-si vei vedé lumin'a dílei.

Lucrulu a decursu neintrerumptu si cu energiá duplicata, pana candu Franciscu a datu semnu comitantiloru sei despre succesulu intreprinderii. In urma a caditu si ultim'a pétra despartítoria intre viétia si mórté. Pe féta o au dusu afara din mormentulu infioratoriu si Franciscu o a tramisu la Lucy, care o a grigitu ca si pe fiulu seu Ivard in timpulu acest'a asemenea s'a restaurantu si Jenny lu-pregatea la bucuri'a, a carei estravagantie de odata ar fi potutu fi periculósa pentru betranulu.

Proprietariulu baiiei Mr. Latesby, s'a infricosiatu dupa câte-va díle. Arderea baiiei a casiunatu o dauna insemnata in proprietatea dinsului. Cu tóte acestea, averea lui erá destulu de mare inca, pentru ca sê tinda ajutoriu la totu lucrasiulu ranitu si la tóta famili'a orfana. Cercetandu pe Ivard, a recunoscutu in dinsulu pe unu vechiu conscolariu, si avutulu proprietariu, care a sciutu de la fiulu seu servitiulu nobilu, ce i-a facutu Ann'a, a grabitu a-i ajutá starea si pusetiunea sa.

Mr. Latesby a descoperitu acum si modulu prin care a ajunsu fiulu dinsului in numerulu baiiesiloru muncitori.

— Dupa finirea studieloru, — díse dinsulu, — Franciscu a cercetatu incognito bai'a de carbune. Reintorcêndu-se a casa, mi-a naratu abusurile cari domnescu in baie, si pentru ca sê se convinga si mai tare despre tóte acestea, si-a propusu ca sê petróca unu anu in baie travestitu de baiiesiu muncitoriu. Acestu propusu bunu erá sê-lu solvéscă scumpu, si inca nici nu s'a fostu desceptatu din spaim'a sa candu a primitu scirea despre nefericirea intem-plata in baie, fiindu-câ si-petrecea totu in apropiare.

Mr. Latesby a datu lui Ivard sum'a necesaria, pentru ca sê apeleze in caus'a sa, si Ivard prin diliginti'a si intieleptiunea sa peste câte-va ani si-a recascigatu avuti'a. Mr. Latesby si famili'a dinsului a traitu in relatiune strinsa una

cu alt'a, care relatiune s'a facutu si mai intima prin casetori'a lui Franciscu cu Ann'a.

— Nu aveam eu dreptu, tu bunule angeru alu baiiei, candu strig'amu catra tine: Audacia!?

— siopti fericitulul june, conduc'endu pe Ann'a la altariu.

— Donnedieu a veghiatu a supra mea si tu fuse si tramisulu lui! — raspunse Ann'a.

Jack, fiulu bunei Lucy, care intru aceste a devenitu diregatoriulu primariu alu baiiei, a fostu incredintiatu cu stergerea abusariloru domnitorei in baia, ceea ce a si promisul lui Franciscu.

N. F. Negrutiu.

Doine si hore populare.

— De pe valea Somesiului in Transilvania. —

IX.

A cea gura de isvoru
De trei ori am fostu s'e moru
De-o rugina de pistolu,
De o gróza de toporu.
N'am moritu candu am fostu meu
Pai s'e moru candu sum voiuicu.

In asta lume straina
Multe rele te 'ntempina,
Te ardu pana la anima.
Asta-i lumea cum o vedi,
Dar pe nime s'e nu credi,
Baremu frate de ti-ar fi,
N'ai lui ce te bizuf!

X.

Frundia verde frundiulitia,
Am avutu o mandrulitia,
O-am iubitu de copilitia,
O-am lasat'o s'e mai crésca
Minte 'n capu s'e dobendésca.
Si de cum eu o-am lasatu,
Mandr'a mi s'a maritatu.
Vai de mine ce pecatu!
Nu mi-ar fi asié banatu,
Déca s'ar fi maritatu
De la noi alu treile satu;
Asié cá s'a maritatu,
De la noi a treia casa,
Esu afara, vedu-o
Intru 'n casa audu-o!
Maicuti'a pricepe bine,
Cá mi-i doru de óre-cine.

Ea din gura cuventá:
„Taci fiule nu oftá,
De ti-i doru de cine-va,
Lumea-i mare, fete-su multe,
Si mai mari si mai merunte.“

— Oh maicuti'a, maic'a mea,
Betrana esti si nu credi,
Mare-i lumea si n'o vedi,
Din o suta si o mie
Numai una-mi place mie.
Ceriu-i mare stele-su multe,
Si mai mari si mai merunte,
Luminóse,
Intunecóse,

Nu-su ca mandr'a de frumóse.
Tuna Dne si trásnesce
Ori pe cine despartiesce
Dulce dragoste 'nfocata,
De unu fetioru si de-o féta,
Cum ne-au despartitu pe noi
Pe noi lele amendoi.

XI.

Frundia verde de trifoi,
Vina tu bade la noi
Intr'o dí de nóue ori.
Verde-i frundi'a cea de nucu,
De ti-pare bade multu,
Io ti-ou spune si mai scurtu.
Vina numa-o data 'n dí
Candu sórele-a resari,
Si te dú candu sfinti,
C'a fi num-odata 'n dí.

XII.

De trei díle mandra 'n cóce
Nici mancarea nu-mi m
Macaru cine cum mi-o
Mi-o faceam cu man'a mea,
Nici acea nu mi-placea,
Dar tu candu mi-o faceai
Ea si tu dulce-mi pareai.

XIII.

Cine iubesc si tace,
Dómne buna tréba face,
Cine iubesc si spune
Nu-i dá dómne bine 'n lume
Si s'e fia de rusíne.
Câte mandre am avutu,
Nici vediusi nici ai auditu,
Câte mandre-am sarutatu
De le-ai stringe-ai face una satu.

Culese de

S. Sohere

S A L O N U

Conversare cu cetitóriele.

— *Leta-mare, 31 decembrie.* —

Nimica nu duréza in eternu. Tóte au fine...

Vení-va odata timpul celu de multu doritu, candu publiculu romanescu va incetá a privi cu atât'a indolintia si nepasare stagnarea literaturii natiunale, si va sci sê-si faca detorinti'a, abonandu-se la carti si jurnale...

Vení-va timpul, candu si noi Romanii vomu incetá a face numai sgomotu mare cu vorbe sonóre si pompóse, — ci ne vomu apucá de fapte...

Vení-va timpul, candu Societatea nóstra academica se va pomeni intr'o di, cá nici unu sufletu de Romanu nu mai intielege limb'a ei cea nóua „romanésca“...

Vení-va timpul, candu si jurnalistic'a nóstra va invetiá ce-va cultura, si se va ocupá nu numai totu de personalitáti, ci si de cestiuini de interesu comunu, si atunce nici nóue nu ni va mai fi rusíne de strainii, cari ni cunosc diuarele...

Vení-va timpul, candu mamele romane voru vorbí cu copíii lorú numai romanése, ca astu-felu generatiunea urmatória sê fía cu trupu si cu sufletu romana...

Vení-va timpul, candu parintii episcopi ai nostri (facu-mi cruce) voru sci sê lucre nu numai in interesulu guvernului, ci si pentru poporulu supusu pastoririi lorú sufletesci...

Vení-va timpul, candu la noi ómenii devotati artilorú si sciintielorú nu voru mai perí de fóme, ci se voru gasi mecenati generosi, cari voru concurge cu spriginulu lorú materialu...

Vení-va timpul, candu domnisiórele romane intre sine voru conversá si romanése, ér tinerilorú romani nu li voru totu respunde, cá ele nu-si sciú limb'a maicei lorú...

Vení-va timpul, candu parintii romani voru vedé, cá afári carier'a juridica mai sunt si alte terenuri, si a se voru silí, ca toti tinerii romani sê fía numai juristi, ci vomu mai avé si tehnici, medici etc....

Vení-va timpul, candu si deputatii nostri... Pst! Deputatii nostri toti sunt ómeni mari. Fía-care dintre ei, chiar si celu mai simplu, si-aróga demnitatea unui semidieu. Sê nu vorbimu dara despre ei! Nici ei nu vorbescu despre noi, ci — Mileticiu.

Vení-va timpul, candu bietii nostri invetiatori de la sate voru fi si ei mai bine remunerati, ca astu-felu sê nu mai invidieze plat'a — purcarilorú...

Vení-va timpul, candu in fine vomu avé si noi unu institutu pentru educarea fetitielorú romane, si aceste nu se voru mai desnatiionalisá in pensionate straine, unde nu audu decátu insulte aruncate in fati'a natiunii lorú...

Vení-va timpul, candu noi Romanii vomu recunósce, cá numai adevérat'a contielegere ne póte inaltia, ér desbinarea ne va aruncá in abisulu intunecului...

Vení-va, veni, veni... cá-ci nimica nu duréza in eternu... tóte au fine...

Asié si anulu 1871 are fine, si va espirá acusi... Abié mai are câte-va minute, apoi va mori si elu, si se va inmormei in cript'a familiaria langa mosii si stramosii sei, in valurile turbede ale timpului mistuitoriu...

Fía-i tierin'a usióra!

Noi Romanii nu pré avemu cause a-lu geli multu, cá-ci nu ni-a produsu mai nimica bunu.

In politica — nimica. Inse trebe sê fimu drepti. Nu anulu fu caus'a, cá in politica nu numai cá nu potemu avé nici unu resultatu bunu, ci nici macaru inceputulu unei lupte serióse pentru restabilirea drepturilorú nóstre natiunale. Nu anulu fu de vina, ci barbati nostri mari la capu, cari in decursulu anului intregu n'au facutu altu ce-va decátu cá s'au disputatu: care e conducatoriulu? Domnedieu sê li ierte pe-catele!

In viéti'a sociala... Dar cum sê fía potutu crea anulu 1871 ce-va bine in viéti'a nóstra sociala, candu noi de ast'a nici nu avemu?! Familiiele nóstre esite tóte din poporu esilara mai tóte limb'a romana din cerculu lorú; conversatiunea curge nemtiesce, ungresce séu frantiozesce, — éra bié'ta limba a parintilorú e eschisa in antisiambr'a servitorilorú. Dar apoi armoni'a intre aceste familie? Feritu-a Domnedieu! Ciocnirea intereselorú materiale, diferinti'a de cultura, starea matériala si publica, si alte multe si felurite cause producu o regretabila disarmonia intre familiiele romane pretotu-indeno. De aice urméza, cá nu mai avemu orasiu séu satu, unde in viéti'a sociala sê nu dâmu de cea mai trista desbinare. Uitati-ve numai in giurulu dvóstre, si veti avé ocasiune a ve convinge!

Dar sê ne întórcemu la literatura, si sê vedemu ce suveniru ni-a lasatu aice anulu ce espira? Cercâmu, si abié gasimu câte ce-va. Inse ceea ce cautâmu mai cu doru, o péna de criticu, seriósa si inteligenta, lipsita de malitia si siarlateneria, nu gasimu nici in anulu acest'a. Macaru de amu poté-o salutá in viótoriu!

Sê vorbimu despre arti? Dar pictur'a nóstra culmineza in epocarele icóne de la „Nicul'a“; dar sculptur'a nóstra esceleza numai in formarea de figure din zapada, — trece érn'a, néu'a se topesce, si sculptur'a nóstra se face — apa; dar music'a nóstra, ah! este frumósa music'a nóstra — poporala, dar compositoriulu, care s'o prelucre, totu ni mai lipsesce inca!

Sê ne mai uitâmu pe alte terenuri? De ce? In Roman'a nu se face decátu numai politica, si aceea — rea; ér la noi nici macaru atât'a nu se face, ci asceptâmu, ca sê ne sbóre mur'a 'n gura.

Ce este consecinti'a din tóte aceste?

Ca sê meditâmu mai seriusu despre starea nóstra spirituala si materiali, si in anulu viótoriu fía-care la postulu seu sê nisécsa a-si face detorinti'a, pana ce inca nu e tardiu, pana ce inca elemintele straine care ne asugiara nu se voru fi inna'tiatu la acelu punctu alu de desastiuini, de unde voru poté sê cucérésca cu usie a existinti'a nóstra natiunala.

Înaintarea pe ori ce terenu, s'ê fia devis'a n'ôstra in anulu care se va incepe!

A lucrá cu totii pentru ac'êta înaintare, 'êta detorint'ia n'ôstra.

Ne rogâmu de onorab. n'ôstre cetit'orie, s'ê nu ni refuse concursulu loru, ca „Familia“ s'ê p'óta luptá si in anulu viitoriu pentru scopulu acest'a!

La revedere dar in anulu viitoriu!

Dosiflu Vulcanu.

Premiula femeiloru romane.

Apelulu nostru din nr. trecutulu n'a resunatu in desiertu. Abi'ê a d'ou'a di dupa aparitiunea foii n'ôstre, onorabil'a d'òmna Elena Cimponeriu nasc. d'Alduleanu din Pesta ni-a si facutu o suprinde, tramitiendu pentru scopulu acest'a 5 fl. v. a.

Èta dara fondulu premiulu femeiloru romane — inceputu!

Înainte femeii romane pe calea înaintârii literatiloru vostri!

Redactiunea „Familiei.“

CE E NOU?

** (Numerulu presinte) este celu de pe urma in anulu acest'a. Din cuprinsulu anualulu alaturatu la acestu numeru se p'ôte apretui deplinu activitatea n'ôstra din anulu trecutulu. Din acestu cuprinsu va pot'ê ved'ê ori si cine, c'â nu numai in privint'ia lectur'eloru amu sustienutu f'oi'a la înalt'imea literatur'ei, ci si in c'âtu privesce ilustratiunile amu facutu unu mare progresu, publicandu de patru ori atâte ca in anulu trecutulu. È bine, cu ac'êta ocaziune simt'imu o detorint'ia pré placuta de a multiam' atâtu onorab. publicu pentru concursulu materialu, c'âtu si stim. nostri colaboratori pentru pré pretiuitulu loru spriginu spiritualu. Ne rogâmu de ambele si in viitoriu. Nisuint'ia n'ôstra suprema va fi a le meritá. In suplementulu foii îndata la numerulu viitoriu vomu incepe o pré interesanta naratiune de Adrien Gabrielly.

** („Premiulu femeiloru romane.“) Aflâmu cu bucuria, c'â apelulu nostru din nrulu trecutulu pentru înfiint'ierea „Premiulu femeiloru romane“ fu primitu cu complacere din partea onorabileloru n'ôstre cetit'orie. Nu ne-amu indoitu de ac'êta nici unu momentu. Deci este de prisosu a mai apelá inca odata la zelulu femeiloru romane, ne rogâmu numai a tramite c'âtu de curendu sumulitiele destinate pentru acestu fondu, ca astu-felu si noi s'ê potemu anunciá c'âtu mai ingraba respectivelu premie.

= (Frigulu) in Transilvani'a, precum aflâmu dintr'o epistola privata, a fostu in d'ilele trecute de 24 graduri. La noi in Pesta, de si frigulu nu a fostu atâtu de mare, c'â-ci abi'ê s'a suitu la 16 graduri, inse precum aud'imu, inca nici intr'unu anu nu s'au consumatu atâte lemne. In fie-care di se vendu numai la o fabrica de taiatu lemne c'âte 80 de stangini. S'ê calculâmu acum c'âte lemne se consuma in 'êrn'a ac'êta in Pesta, candu mai sunt si alte o multime locuri de unde se cump'era asemene multime de stangini!

+ (Rab'ê Vasilescu) din Buda-Pest'a, precum adânc acum, si ca si numai mai stralucitu de c'âtu in

anii trecuti, dar si mai interesantu. Èstu-anu doi-spre-diece tineri romani, in vestminte natiunale romane, se voru produce între pause cu frumosulu dantiu natiunалу romanu: „Batu'a.“ Acesti bravi juni sunt deja instruat'i deplinu in joculu acesta, si noi din parte-ni li gratulâmu pentru ideea ac'êta frum'osa si li dorim succesulu celu mai bunu!

× (Discursuri publice.) Corpulu profesoralu de la sc'olele medii romane gr. or. din Brasiovu a arangiatu pentru 'êrn'a an. 1871/2 unu ciclu de discursuri publice din diferite ramuri de sciintie. Aceste discursuri se voru tien'ê dominec'a la orele 11 a. pr. in sal'a cea mare a gimnasiulu. Inceputulu se va face dominec'a in 28 noemvre st. v. cu discursulu dlui prof. I. Lapedatu, care va vorbi: despre luptele romaniloru din Dacia Aureliana pentru vi'etia si libertate. Onor. publicu este invitatu, a se aflá c'âtu mai numerosu la aceste prelegeri poporale instructive. Brasiovu 26 nov. st. v. 1871. Directiunea scolaria.

= (Ateneulu Romanu) si-inaugurá in fine dominec'a trecuta cu tambure si totu felulu de muzici, sesiunea 1871—72. Program'a conferintiloru are particularitatea de a nu cuprinde nimic care s'ê interese directu pe noi Romanii, astu-feliu c'â s'ar pot'ê cu dreptu cuventu crede, c'â ac'êta frum'osa institutiune, facuta a nume pentru poporulu romanu, a uitatu c'â se afla in tier'a roman'esca. Astu-felu in locu d'a ni vorbi despre originea si caracterulu literatur'ei germane, de rolulu valetiloru in teatru, schimbarea starii in corpuri, filosof'ia cantecelorulu lui Beranger, despre Beethoven, despre omulu antediluvianu, etc. cu multu mai bine ar face on. membrii ai Ateneulu, se spuna ceva despre limb'a romana, despre nemuritorii barbati ai n'omulu n'ôstru, despre totu ce interese — directu natiunea n'ôstra. In t'ota program'a nu gasim de c'âtu vre-o trei patru conferintie cari s'ê interese directu poporulu romanu! Unde sunt timpurile candu de pe tribun'a acestei institutiuni vorbiau Odobescu, Hasdeu, Urechia despre glori'osele vremuri trecute; despre nemuritorii eroi ai fapt'ei si cugetârii n'omulu romanu? T'ôte acestea s'au redusu adi, din nenorocire, la surlele si tamburele dlui C. Esarcu! Tristu! („Telegr.“)

= (Statua lui Traianu.) Primulu numeru alu noului diariu „Gazet'a Severinulu“ ni aduce unu apelu si unu planu pentru redicarea unui monumentu marelui Imperatu Traianu, tocmai in parculu Turnu-Severinulu, in faci'a ruineloru maretulu podu pe care l'a fostu claditu acela preste Dunare si preste care si-a trecutulu legiunile pentru a cuceri Daci'a si a întemeiá patri'a Romaniloru. „Poporulu romanu detoresce unu monumentu lui Traianu, unu monumentu demnu de glori'a marelui Imperatu si de recunoscintia coloniloru sei“, — astfeliu se sprima „Gaz. Severinulu.“

** (Unu faptu necalificabilu.) Unu june studinte din Aradu, Alesandru Petrinu (Petroviciu) ni-a tramisu prin parintele seu inca in 'êrn'a trecuta d'oue piese teatrale originale. Una a fostu o încercare copilar'esca, 'êr cealalta „Confusii“ s'a publicatu dimpreuna cu o nota salutatória a n'ôstra. Unu cetitoriu alu nostru inse ne face atenti, c'â pies'a ac'êta nu e originala, ci e tradusa din Kotzebue. Multiamindu acelu cetitoriu alu nostru, nu vomu calificá faptulu studint'elui Petrinu, care a voitu a se înfrum'setiá cu peno-straine, ci lasâmu in judecat'a publiculu a-i da adev'eratulu nume.

✕ (*Hymen.*) Ultimele luni pentru redactorii „Familiei“ au fost un interval de adevărate inspirații — familiare. Abia că unul dintre redactorii suplینitori a anunțat publicului insuratarea redactorului principal, și ăta scriitorul acestor sîre, care suplinește pe redactorul suplینitoriu, acum este pus în placută poziție d'ă înregistră pasirea și acestuia în viața conjugala. Dlu Vasiliu Popu, doctoru în drepturi, avocat, și fiscalu regescu în Gherla și-a incredințiat de fiitoria soția pe domnișoara Elena Lazaru, fiică d'ă dlui posesor Ios. Lazaru în Crasna.

✕ (*Hymen.*) Dlu Ionu Nichita, dr. în drepturi și avocat în Zelau a pasit la cununia cu frumósă domnișoara Regina Colceriu, fiică d'ă dlui protopopu Ioanu Colceriu din Desiu.

✕ (*Hymen.*) Cetim în „Independința Belgică“ de la 3 decembrie: „Dominecă din urma s'ă celebrat la capela ambasadei rusești, maritagiul dlui Strat, agentu diplomaticu alu Romaniei, cu doșioră Savalau, aparținendu la una din principalele familii armene de la Constantinopol. Printre marturii junilor miri figurau generalulu și doamnă Ignatief.

✕ (*Necrologu.*) Iosifu Popu Macedonu, fostu registratoru la registratură cancelariei alicie transilvane, a mōritu în Vien'ă lasandu dupa sine o avere de 150,000 fl. Si a nume pentru scopuri filantropice a testat 18,000 fl.; pentru ajutorarea copiilor orfani 8000 fl.; pentru biserică gr. catolică din comună Miletu, carea se edifica acum, 1500 fl.; parohiei romane din Budacu romanu, în comitatulu Dobăcei, Transilvania, 1500 fl.; afara de aceea a mai facutu încă și alte fundații mai mici. Restulu de 132.000 fl. Pa testatulu copiilor fratelui seu Vicentie, și ai sororului Elena Popu Macedonu.

Literatura și arte.

* * (*Dlu I. C. Drăgescu*) a publicat la Turinu o broșura interesantă, intitulată: „Doruri și Speranțe.“ Opulu e înzestrat cu portretulu dnei Alesandrina Haralambu nasc. Maghieru, careia este și dedicat. Se împarte în două disertații: „Femeia“, din care reproducem unu capitolu în nr. prezente, — și „O privire în trecutul și venitorulu Romanilor.“ Ambele aceste disertații s'au ceditu cu ocaziunea adunării generale de la Naseudu a Asociației transilvane, și a nume primă în însăși adunarea, ăra două în o conferința literară ținută de autorulu în preseră adunării.

✕ (*Unu diariu nou*) are să apară nu peste multu la Brașiovu. În privința asta, precum ni spune unu corespunzător alu „Federatiunii“, se și ținura consultații.

✕ (*Piesa musicală.*) A ășitu de sub tipariu, și se afla de vândare în librariile de la București: „Romania“, fantasie-quadrille, compoziție originală pentru piano, de Ventiel Ignatiu Medecu. Acesta quadrillu prin construcțiunea sa caracteristică și instructivă se compune din șese piese, și a nume: 1, Le Boulevard ou la Promenade; 2, Les Caprices; 3, La Concurrence; 4, La Revolution; 5, L' Union; 6, Les Gloire des Principales-Unies. Prețulu patru lei noi.

* * (*Diletanții teatrali romani din Clusiu*) la 3 decembrie st. n. au jucat în folosulu școlii naționale romane din comună Suciacu următoarele piese: „Mor-

tulu și dantiulu“, comedie în unu act de V. A. Urechia, — „Fontană de pētra“, schițare dramatică în unu act de I. Lapedatu. — „Nunță țieranescă“, vodvilu naționalu în unu act de V. Alesandri. Corespunzătorul nostru laudă multu pe doșiorele Sofiă Cergedi, Cornelia Isacu și Maria Turcu, și pe studenții I. Baci, V. Podoba, V. Filipu, A. Cosma, G. Crisanu, G. Bocosiu și V. Ghetie, cari și-au interpretat rolurile cu multu succes. Între piesele sasu amintite, tinerulu studentu Emiliu Vaida a ășcutat pe violina piesele: Mersulu lui Mihai, Quadrillulu 10 fete și nici unu barbat, și Valsulu lui Vulcanu, ăra dlu Sicusianu, cu unu flueru de trestia, facutu de însuși elu ășcută piesele: Stelutiă, Scumpa țiera și framósă, și Unu cântec de la Abruda. Tote piesele fure multu aplaudate, dar mai alesu ăcēta din urma ășcită entusiasmu generalu.

✕ (*„Calendarulu Daracubii“*) a ăștitu de sub tipariu la București, noi însuși nu l'amu vediatu. Partea amuzantă conține și două tablouri umoristice. Prețulu doi lei noi.

✕ (*„Gazeta Șcerimului“*) se intitulă unu nou diariu politicu aparut de cūndu la Tarnu-Severinu.

✕ (*Din „Franciada“*) dlui G. Al. Zumbirolu a aparut și cantulu alu III. În cūndu se va pune sub tipariu și cantulu alu IV. Prețulu 1 leu nou.

✕ (*„Missiunea căilor ferate romane“*) este titlulu unui volumu ce conține studii politice, economice, sociale și tehnice, și a aparut de cūndu la Paris. Autorulu e unu Romanu, pe care modestia l'a facutu a nu-si pune numelu.

Δ (*Scriptologia*) cūndu modul de a înveta celtulu scriindu, îndreptariu pentru invetatori, cūndu crearea „Abecedariulu“ de subscripșiu, se tipărește încă asta-văra până la cōla a 6, însuși nu se potă continua regulat din causă morbului, ce me cuprinsu. Abia ășit de atunci, cōla a 7 și acum se tipărește cōla a 8. Speru, că ultimele 2 cōle voru potă urina mai rapede, ca asiă cu finea lui decembrie a. e. opulu se fia completu. Aceste șpreșcinții domnilor invetatori, cari aflandu-se în cursurile pedagogice de asta-văra, ținute în Deva și Lugosiu, se abonara deja la scrierea mea și primira încă atunci cōlele 1—6. În dălele aceste editorulu Filtsch din Sibiu va ășpedă celor abonati și cōlele 7 și 8. Vasiliu Petri, profesorulu.

= (*Avisu!*) Protocolulu sinodului alu II-lea alu eparchiei aradane se afla de vândare la redacțiunea „Speranței“ cum și la dlu asesoru de la senatulu episcopescu dlu Petru Petrovițiu în Aradu. Prețulu unui exemplariu este 40 cr. v. a.

Δ (*Apollo.*) Sub acestu titlu va apară la Buda de la anulul nou, în dăia 1 și 15 a fia-carei luni o fasciōra pentru cantareți și fortepianisti. Redactorulu și editorulu acestei fasciōre este dlu Victoru Fellegi. Costulu de pronomeratiune este pe unu anu 5 fl. v. a. pe diumetate de anu 2 fl. 50 cr. ăra unu număr singuratecu costă 50 cr. Bani de pronomeratiune sunt de a se tranșe dlu redactoru Victoru Fellegi în Buda, ștrădă școlii (Iskolautca nr. 191).

✕ (*Canta-canta.*) Sub acestu titlu tipografu Weiss a publicat o frumósă romancă de d. Al. Rada, pe care cunoscutulu și iubitulu nostru pianistu d. Wainer a pus o deliciōsă aria. De vei diare la tipografiă edităria în București.

Din strainetate.

„*Eroina comună.*“) Luisa Michel în 18 decembrie stău înaintea tribunalului de Versailles. Acusată e de 36 de ani, înaltă, o individualitate cam barbatăscă, cu trasură dură, dar inteligentă; portarea, vorbirea și atitudinea sa donuiește esaltatiune. Luisa Michel, conformu actului de acuzatiune, fu învetiatoreasă, înse după mărtea lui Victoru Noir s'a amestecat în mișcările revoluționare. În 17 martiu ea îmbracă uniform'a comunistilor și si-ocupă locul în comisiunea de la „rue des Rosiers“; ea participă la arestarea celor doi generali, și mai târziu în publicitate mai adese-ori aprobă executarea lor. Ca secretari'a societății formate pentru educarea lucrătorilor, a emis declarațiuni revoluționare, și învetiă pe elevele sale a cantă cantece sangerose. Nemulțamita cu ast'a, s'a luptatu cu mâna înarmată în Issy, Clamort, Montmartre, și ca presedintea clubului revoluționariu, a facutu propuneri pentru stergerea tuturor religiunilor, arostarea preotilor și secularizarea averilor bisericesci. Luisa Michel fu nascuta din o casatori nelegiuită, și mai ales acēta împregiurare i causă iritatiunea sa în contra societății de acuma. După arestarea sa deveni s. mai iritata, și dorește a ajunge câtu mai curendu sôrtea conducătorilor comunei. Înaintea judecătorilor sei vorbi astu-felu: „Nu me aperu, și nu lasu sē me apere nime. Am luat parte la rebeliunea socială, și primescu respundiabilitatea pentru tôte câte am facutu. Asi fi ucisu cu propri'a mea mâna pe generalulu Lecompte, de cum-va asi fi fostu de fatia candu dinsulu a puscutu spre poporu; dar îndata-ce dinsulu deveni prinsonierulu nostru, nu-lu petrecutu împușcături. Și voi umbra rapolu acēst'a totu de una dreptu lasiute. E dreptu, că am voitu sē aprindu Parisulu, dar numai ca sē opunemu unu scutu de flacără inimicului ce se apropiă. Cu tôte aceste înse noi comunistii n'amū fostu nici ucigasi, nici incendari, ci amū servitu numai cauzei revoluțiunii sociale. Faceti cu mine ce voiti; unic'a mea dorintia este, sē am și eu sôrtea cetățienilor cadiuti în Satory de glontuirile dvōstre. Veni-va o di, candu sangele acestoru martiri va fi resbunatu!“ Luisa Michel a recunoscutu și aceea, că dins'a a voitu sē ucida Thiers, înse Ferré nu si-a datu consimțimentulu. Candu presedintele tribunalului martialu o întrebă de ultim'a sa dorintia, i respunse: „Mi-ceru unu locu pe valea de la Satory, unde frații nostri deia sangerara. Eu nu mai potū sē traiescu pe pământulu acēst'a, și fiindu că în timpulu nostru cei ce iubescu libertatea, nu potū sē aspire decātu la o bucatia de plumbu, eu ceru partea mea. Pana ce voi trāi, sē v'o însemnati bine, voi lucrā totu în contra dvōstre, în tôte locurile voi strigā resbunare, și voi atitiā ura în frații mei în contra asasinilor comisiunii de agraciare. Dēca nu sunțeti lasi, omoriti-me!“ După aceste cuvinte tribunalulu se retrase, și peste câte-va mominte pronunțiă sentintia sa, conformu careia Luisa Michel fu condamnată la deportatiune în ôre-care fortareția.

— (La congresulu telegrafic internatiunali) care s'a adunatu la 1 dec. st. n. în Roma, afara de Italia, sunt represintate prin directorii lor de telegrafe statele cari mai înainte au încheiatu tractatulu telegrafic în Viena. Congresulu va avē siese secretari, cari sunt luati din funcțiunarii de la ministeriulu lucrări-

loru publice italianu. Imperiulu germanu este represintatu de colonelulu de statu majoru, dl. Meydam, de directorulu de telegrafe bavaresu Gumbart și directorulu de telegrafe și drumuri ferate vuertembergianu, presedintele de Klein: Rusia e represintată de generalele Lueders, Tieretele-de-josu de referendariulu Haring, Austria de directorulu generale Brunner de Wattwyl, Ungaria de consiliariulu ministeriale Rey, Suecia de directorulu telegrafelor Lendi și de secretariulu Martial, Suecia de consiliariulu de statu Brandstroem.

— (Reorganizarea armatei franceze.) Comisiunea pentru reorganizarea armatei franceze a decisu, că obligatiunea serviciului militaru sē fia generală, sē se ia în armată 90,000 de recruti pe anu, care sē servēsca 8 ani în armat'a permanentă și în antăi'a reserva; astu-felu armat'a permanentă sē fia de 700,000.

— (Asociatiune salutară.) Se ocupa asta-di în Angli'a cu formatiunea unei asociatiuni care va placē la multi barbati, la multi capi de familia. Este vorba de o asociatiune de dame cu scopulu de a favori ajutări mai modeste, pentru a micșorā lucșulu toaletei și a substitui simplitatea convenibilă femeiloru crestine. O domnișori Harrison, de Svanage, Dorntehire este organizatricea acestei societăți.

Feliurite.

— (Craciunulu în Alsati'a.) În nrulu trecutū amū aretatū cum ne vomu petrece la noi, în cercurile nôstre romane familiare la serbatorile craciunului. Acum se vedemu si petrecerea la craciunu a unni poporu, neamū ala nostru, de unu timpu încōce apesatu și despoiatu ca si noi, adon a francesiloru Alsatiani. Ca în totu locul, asiē și aci, bucuri'a cea mai mare la craciunu o simtu coppii. Dar sē vedemu în ce datine proprie ale acestui poporu poeticu se represinta bucuri'a acēst'a la craciunu? În ajunulu craciunului pe tôte ferestrile vedi asiediate taiere, că-ci angerulu bunu se preambila calare pe la tôte ferestrile unde si-asiedia apoi darurile sale. Înse pentru ca angerulu, care calaresce pe unu asinu, se fie atrasu, și în semnu de bine-ventare, se asterne pe mese pretotindene vinurile cele mai bane, éra pentru ca nici asinulu sē nu flamendiēscă, se asiēdia la usi și fēnu. Si astu-feliu, cantandu, umplendu pocale si petrecandu, acēpta venirea angerului. Si într'adeveru, angerulu nici nu întârdia multu, că-ci elu, reprezentatu prin copil'a cea mai frumōsă și bună, îmbracată pomposu și tralucindu de la capu pan' la picioru de auru și diamante false, intra delocu, tienēdu în mân'a stanga unu clopotielu de argintu, ér în cea drēpta dulcetiuri și totu feliulu de jocuri. La vederea ei bucuri'a copilasiloru e mare, înse delocu i cuprinde si o grōza infricosiata, că-ci la spatele angerului bunu se ivesce si o fiintia infricosiata, învelita în pele de ursu și încinsa cu lanturi zuraitōrie, tienēdu în mâna o jōrda mare, cu care amenintia în drēpt'a și în stang'a. Cu tonu morosu întrebă apoi, că coppii portatu-s'au bine, și dēca se respunde că da, atunci angerulu imparte între coppii darurile sale, ér în casulu contrariu mân'a infricosiata ér incepe a amenintiā copilasii și numai atunci se împaca cu ei, dēca i promitu, că de aci încolo se voru portā bine.

Glume si nu pré.

Satire populare.

Pana iubiam la copile,
Mai erá ceva de mine,
De candu iubescu la neveste,
Me scóseru la rea poveste,
Cresce-mi barb'a fara veste.

Bata-te crucea tiolina,
Io tineru si tu betrana,
Io copilu de siepte ai
Tu masele 'n gura n'ai.

Vai de mine ce fetiori
Par' c'au fostu totu veghiatori,
Veghiatori la petranjei
Pentru cá-su totu mititei.

Canta-ti féta cantec'a,
Pana esti la maica-ta,
Cá déca te-i maritá
Vei cantá nu-i cutezá,
In casa de sócia ta,
In tinda de socrulu teu,
Afara de mutulu teu.

Pus'am gandu ca sê me 'nsoru,
Sê ieu mamii ajutoriu,
S'o trantésca de cuptoriu,
Câte-odata
Si de vétra
Si-apoi era de cuptoriu,
Sê scia cá-i cu-ajutoriu
Si s'o laie dupa capu
Cu unu peptenasiu de fagu,
S'o laie s'o-descalcésca
De pamentu sê o trantésca.

Bate-lu, dómne, si-lu ié drace,
Câ-lu iubescu si nu-mi pré place,
Cu mustetie 'n dóue pârti
Câ viti'a de crastaveti,
Cu mustetie resucite
Ca viti'a de lebenitia.

— Vecina, draga vecina,
Ce faci la barbatu de cina?
— Verze bune din gradina,
Innacrite cu zeru acru
Si totu díce cá nu-i placu,
Dar ibovniculu seracu
Manca puiulu cu slanina
Si nu baga nici o vina,
Déca-i anim'a crestina.

Comunicata de

N. Petru.

Gâcitura de semne.

De Alesandra Fasfe.

u ΔoXi * e⊙*i u±u ⊙ó?e
⊙i Hu=e⊙*i o ⊙Δu**a ~* *ó?e
A† ∇e a⊙i ~i aΔea eu!

u ⊙u = *i**a, =e**a ∇i±a
*e' ±Δti±i * *a o ⊙*ea ⊙e±i±a
∇e Δe ±u-⊙u aΔea eu!

H. Δ. ∇?a || e⊙Δu.

Deslegarea gâciturii de semne din nr. 49:

Pane candu, o! providintia,
Pana candu vei suferi,
Ca fiantia pe fiantia
Sê nu 'ncete-a prigoni?
Au nu drépt'a ta cea santa
Pe totu omulu l'a creatu;
Au nu totu aceea-si tînta
Toturoru a destinatu?!

A. Muresianu.

Deslegare buna primiramu de la dómnele si domnisiórele: Elisabeta Halitia, Agnesiu Timoce, Sofia Bechnitiu, Iosefina Lobontiu, Constantia Brote, Cristina Gaborfi, Livia Budai, Amalia Szabó, Silvia Moldovanu, Iulia Moldovanu, Maria I. Ciuceanu, Ana Branu, Paulina Pelle, Anastasia Leonescu, si de la dnii Ioanu Necsia, Joachimiu Munteanu.

Deslegarea rebusului din nr. 48 din ~~grasida~~ péna s'a publicatu falsu in nrulu trecut. Éta-o corésa: „Sórele sciintiei sê resara a supra natiunii romane!“

Post'a Redactionii.

Cop'ia trista catra turturica. Ti-vomu face unu serviciu placutu pentru viitoriu, déca nu o vomu publicá. Ast'a inso se nu te descurageze. Doinele si satirele voru fi bineprimite.

Un'ra. Ideá cantata deja de toti poetii de pe fati'a pamentului. Ceremu ce-va mai nou si mai simplu!

Versur'ie: A dóu'a revedere. A mea imperatia, Din feréstá, Catra ea, A-ei, Catra Fluturu, Frigurile, — nu se potu publicá. Ostasiulu ranitu va aparé acusi.

Catra ea nu va ajunge la ea — prin noi. Dar cealalta se póte publicá.

Nóptea santa. Nu ne 'ncanta.

Io Ana. N'rate publicabila. Novela r'ed'ese se va póte publicá. Anu se fia une tr'at'usa si legibilu scria!

Sigedna. Satire populare se voru publica. Mai tramitem si alt'.